

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

1^η Μαΐου 1886

Ντούνια Χρυσάννα
Σαμπάνη Βασιλική
Σχολικό έτος: 2022/2023

Πληροφορίες

Τον Μάιο του 1886 τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας 8ωρη εργασία και καλύτερες συνθήκες. Είχαν προηγηθεί οι επιτυχημένες διεκδικήσεις των εργατών στον Καναδά το 1872.

Την 1η Μαΐου του 1886 600.000 άνθρωποι συμμετείχαν στις απεργιακές κινητοποιήσεις που γίνονταν σε όλη την χώρα, με περισσότερους από 80.000 στο Σικάγο. Οι εργάτες ξεκίνησαν με τις γυναίκες και τα παιδιά τους, για να διαδηλώσουν ειρηνικά στο χώρο της συγκέντρωσης, στην πλατεία Haymarket.

Γύρω είχαν παραταχθεί ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις με 1350 άνδρες βαριά οπλισμένους. Ενώ το πλήθος παρακολουθούσε τις ομιλίες, ο επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης, διέταξε να διαλυθεί η συγκέντρωση. Τότε, μια χειροβομβίδα εκτοξεύτηκε από την πλευρά των διαδηλωτών εναντίον των αστυνομικών, σκοτώνοντας 7 από αυτούς.

Η συνέχεια ήταν δραματική: οι αστυνομικοί πυροβολούσαν αδιακρίτως. Ακόμα και σήμερα είναι άγνωστος ο ακριβής αριθμός των θυμάτων, αφού πολλοί τραυματισμένοι κατέληξαν τις επόμενες ημέρες. Η Ιστορία έχει καταγράψει επίσημα οκτώ νεκρούς αστυνομικούς και τέσσερις διαδηλωτές. Οκτώ συλληφθέντες διαδηλωτές δικάστηκαν, τέσσερις εξ αυτών καταδικάστηκαν σε θάνατο και άλλος ένας αυτοκτόνησε στην φυλακή.

Οι Εργατικές κινητοποιήσεις στην Ελλάδα

Τα πρώτα εργατικά κινήματα στον ελλαδικό χώρο δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα με την ανάπτυξη της καπνοκαλλιέργειας τον 19ο αιώνα. Η πρώτη απεργία στον ελλαδικό χώρο - που τελούσε υπό οθωμανική διοίκηση - έγινε την Πρωτομαγιά του 1888 στην πόλη της Δράμας, από τους καπνεργάτες, με κύριο αίτημα τις δέκα ώρες εργασίας, καθώς εκείνη την εποχή οι εργάτες εργάζονταν από δώδεκα έως και δεκατρείς ώρες ημερησίως.

Το 1892 έγινε η πρώτη πρωτομαγιάτικη συγκέντρωση στο νεοελληνικό κράτος, από το Σοσιαλιστικό Σύλλογο του Καλλέργη. Το 1893, 2.000 εργάτες διαδήλωσαν ζητώντας οκτάωρο, Κυριακή αργία και κρατική ασφάλιση στα θύματα εργατικών ατυχημάτων. Το 1894, πραγματοποιήθηκε μεγάλη συγκέντρωση με τα ίδια αιτήματα. που έληξε με 10 συλλήψεις και τον Αύγουστο ακολούθησε η σύλληψη του

σοσιαλιστή Σταύρου Καλλέργη.

Το 1924 έλαβαν χώρα αιματηρά επεισόδια μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας στη μεγάλη συγκέντρωση που διοργάνωσε το ΚΚΕ στην πλατεία Θεάτρου για την Εργατική Πρωτομαγιά, με αποτέλεσμα να σκοτωθεί ένα άτομο και να τραυματιστούν 17. Ο βουλευτής των Φιλελευθέρων, Κώστας Ζαβιτσιάνος, έκανε λόγο για «ερυθρό κίνδυνο».

Το 1936 κορυφώθηκαν οι διαδηλώσεις από τους καπνεργάτες της Θεσσαλονίκης. Τα γεγονότα άρχισαν τον Φεβρουάριο, με την κατάληψη εργοστασίου, ύστερα από την απόρριψη των αιτημάτων των εργατών, και συνεχίστηκε με συμπάρασταση καπνεργατών από άλλα εργοστάσια. Εναντίον τους χρησιμοποιήθηκαν αστυνομικές και στρατιωτικές δυνάμεις.

Οι εργατικές κινητοποιήσεις κορυφώθηκαν στην πόλη τον Μάιο του 1936, με τη μεγάλη απεργία και διαδήλωση των καπνεργατών, που πνίγηκε στο αίμα, με συνολικά δώδεκα νεκρούς ανάμεσα στους

οποίους και ο 25χρονος αυτοκινητιστής Τάσος Τούσης, στη διασταύρωση Εγνατία και Βενιζέλου. Η φωτογραφία που απαθανάτισε την μητέρα του να τον θρηνεί μόνη στο μέσον του δρόμου, στη διασταύρωση των οδών Βενιζέλου και Εγνατία, δημοσιεύθηκε στον Τύπο και ήταν η έμπνευση του ποιητή Γιάννη Ρίτσου για να γράψει τον «Επιτάφιο».